

Hemþirelik Mesleþine Yönelik Tutum Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelik Mesleþine Yönelik Tutum Ölçeði*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22900>

Özet

Hem?irelik Mesle?ine Yönelik Tutum Ölçe?i, Gülay ?pek Çoban taraf?ndan 2010 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin ve özellikle hem?irelik ö?rencileri ya da sa?l?k profesyonellerinin hem?irelik mesle?ine kar?? sahip olduklar? **tutumlar?** geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, mesle?in özelliklerine, mesle?i tercih etme durumuna ve mesle?in genel durumuna ili?kin alg?lar? kapsayan üç temel alt boyuttan olumaktadır. Toplamda 40 maddeden oluan bu araç, meslek alg?s?n?n belirlenmesi ve e?itim stratejilerinin geli?tirilmesi aç?s?ndan kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik, Tutum, Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Faktör Analizi, Sa?l?k Bilimleri.

Yazarlar

Gülay ?PEK ÇOBAN

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, Türkiye'deki bireylerin, özellikle de hem?irelik e?itimi alan veya almay? dü?ünen ki?ilerin, **hem?irelik** mesle?ine dair mevcut ve potansiyel tutumlar?n? belirlemektir. Ölçek, hem?irelik mesle?inin toplumsal statüsü, önemi ve bireysel kariyer tercihleri üzerindeki etkilerini ölçerek, mesle?in alg?lan?? biçimine dair kapsaml? bir veri sunmay? hedeflemektedir.

Elde edilen sonuçlar, hem?irelik e?itim programlar?n?n içeri?ini gözden geçirmek, mesle?in tan?t?m?n? güçlendirmek ve mesle?e yönelik olumsuz tutumlar? düzeltmeye yönelik müdahale programlar? geli?tirmek için bir temel olumaktadır. Ölçek geli?tirme çal??ması, bu alandaki ölçme eksikli?ini gidermeyi amaçlam??tır.

Yap?

Hem?irelik Mesle?ine Yönelik Tutum Ölçe?i, bireyin mesle?e dair duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini ölçen çok boyutlu bir yap? üzerine in?a edilmitir. Ölçek, 40 madde ve 3 farklı alt boyuttan olumaktadır. Bu alt boyutlar, bireyin mesle?e bak?? aç?s?n?n farklı yönlerini temsil eder:

Hem?irelik Mesle?inin Özellikleri (18 madde): Bu boyut, mesle?in do?ası, gerektirdi?i sorumluluklar, etik standartlar ve zorluklar? hakk?ndaki alg?lar? de?erlendirir (Örnek: "Hem?irelik mesle?i hata kabul etmez.").

Hem?irelik Mesle?ini Tercih Etme Durumu (13 madde): Bu boyut, bireyin kariyer seçiminde

hemşireliğe olan kişisel eğilimini, hayranlığını ve mesleği seçme motivasyonunu ölçer (Örnek: "Her zaman hemşirelik mesleğine hayranlık duymumdur.").

Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna İlişkin Tutum (9 madde): Bu boyut, hemşireliğin toplumdaki genel rolü, sağlık sistemi içindeki önemi ve toplumsal statüsü hakkındaki görüşleri kapsar (Örnek: "Bence bir toplumun sağlıklı hemşirelere bağlıdır.").

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla yapılan çalışmalar, araçları ölçmek istediği kavramı ne derece doğru ölçtüğünü göstermektedir. Geliştirme çalışmasında, faktör analizi için örneklem büyüklüğünün uygunluğunu değerlendiren **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** katsayısı kullanılmıştır.

Elde edilen KMO katsayısı değeri **0.93** olarak rapor edilmiştir. Bu yüksek değer, veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu ve maddeler arasında anlamlı bir ortak varyans bulunduğunu göstermektedir, bu da ölçeğin yapı geçerliğinin güçlü olduğuna işaret eder.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Bu amaçla yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır.

Cronbach Alfa katsayısı **0.91** olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik açıdan mükemmel kabul edilen bir düzeydir ve ölçek maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu, dolayısıyla Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin yüksek bir iç tutarlılık güvenilirliğine sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, temelde 40 maddeden oluşmuştur ve yapılan açımlayıcı faktör analizi (KMO=0.93) sonucunda bu maddelerin 3 ana faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Bu faktörler, ölçeğin teorik yapısını desteklemektedir.

Faktör yapısı, hemşirelik mesleğine yönelik tutumun tek boyutlu değil, aksine mesleğin niteliklerine, bireysel tercihe ve toplumsal algıya dayalı karmaşık bir yapı olduğunu ortaya koymuştur. Bu üç faktörlü yapı, tutumun derinlemesine analiz edilmesine olanak tanır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Öz bildirim ölçeği (Self-report scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sağlık Bilimleri Enstitüsü öğrencileri, hemşirelik adayları ve profesyonelleri.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler ve yetişkinler (Üniversite ve üzeri eğitim seviyesine sahip bireyler).

Popülasyon Detayları: Ölçek, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert** tipi derecelendirme kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Hemşirelik Eğitimi, Meslek Algısı, KMO, Cronbach Alfa, Doktora Tezi, Sağlık Hizmetleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, Türkiye (2010 yılı tezi baz alınmıştır).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, 2010 yılında yayımlanan bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Akademik kullanım ve araştırmalar için tezin yayımlandığı kurum (YÖK Ulusal Tez Merkezi) üzerinden erişim sağlanabilir. Ölçeğin ticari kullanım için yazardan veya telif hakkı sahibinden izin alınması gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [hemsirelik-meslegine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Şpek-Çoban, G. (2010). *Hemşirelik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Bu doktora tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: [tez.yok.gov.tr](#)

Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi: 5'li Likert (1=tamamen katılmıyorum - 5=hiç katılmıyorum)

Ölçek toplam 40 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır:

Hemşirelik mesleğinin özellikleri (18 m): Hemşirelik mesleği hata kabul etmez.

Hemşirelik mesleğini tercih etme durumu (13 m): Her zaman hemşirelik mesleğine hayranlık duymuştur.

Hemşirelik mesleğinin genel durumuna ilişkin tutum (9 m): Bence bir toplumun sağlıklı hemşirelere bağlıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM